

niti, da bi po svoji dolžnosti in nalogi ne mogla skrbeti za pravo kersčansko izrejo.

Šola se mora tedaj združevati z družinskim življenjem, s srenjo, s cerkvijo in z državo. Kjer se le eden teh delov zanemarja, šola ne more izvrševati svoje zverhe in ne more biti to, kar bi morala biti. P.

Omika in podučevanje v jutrovih deželah.

Dunajski časnik „Zukunft“, ki se poteguje za slavjanske pravice, je omenjal ne davno v nekem svojem broji tudi neobrazženost jutrovih deželá, in marsikteremu naših pridnih bralcev bode gotovo všeč, da izvé, kako napreduje podučevanje v daljnih jutrovih krajih.

V Libanonu prebivata dva národa: Maroniti (katoliki in protestantje) in pa Druzi. Maroniti so majhen, pa čverst rod, ki se je razširil po libanonskih višinah noter doli do Druzov; dobili so ime od samostana sv. Marona, in so največ katoliške vere. V Libanonu je seosebno sedanji čas zeló malo stalnega mirú, in zavoljo tega peša in oslabljuje vse, pa osebno — duševna izomika. — Šole v Turčiji so naj več privatne in pa takoimenovane srenjske šole, ter so v zeló revnem stanu, kajti država stori za šole ravno toliko, kot nič. Kersčanski národi si tú pomagajo, kolikor morejo po svojih slabih zmožnostih — in imajo nekoliko bolj dobrih zavodov. V Bulgariji, Tesaliji, Macedoniji in Epiru nahajajo se početne šole na kmetih še v precej zdatnem številu.

Pa vse drugače je to v Aziji. — Tú so kristijani v manjščini, in živé v jako razkropljenih skupščinah. Spoznovavci Izlama ne dovolijo radi, da bi si kristijani napravljali potrebnih šol, in če je tudi kje kakošna šola, stoji na jako slabih in polzkih tleh.

V Libanonu so muhometanci v manjščini, ali tú so zopet druge homatije, ovirajoče vso duševno izomiko in plodonosno delovanje na duševnem polji. — Večina libanonskih prebivalcev ne zna niti brati niti pisati. Pervi in glavni vzrok tega zastanka je, da so še le pred malo leti šole vstrojili, pa drugi vzrok je, da v teh krajih ne vidijo radi kakovega učenjaka.

Maroniti imajo pet semenišč, kaloliški Greki imajo eno samo semenišče, in ravno tako tudi katoliški Armenci; pravoverci imajo tudi le eno semenišče in to v Der-Šerfeju.

Podučevanje v omenjenih zavodih, v katerih se večidel svečeniki in učitelji izrežajo, je brezplačilno — pa tako slabo, da iz teh izrejalšč ne pride ne en dober reznik, še manje pa dober svečenik. V navedenih izrejalščih se podučuje veliko; poleg arabščine, latinščine, laščine in francoščine, se uči tudi modroslovje, umoslovje in bogoslovje. Toda z lahko vestjo se sme reči, da ga v teh zavodih ni učitelja, ki bi bil kos svojemu nauku.

V veliko boljsem stanu je zavod v Anturi, ki so ga ustanovili č. oo. Lazaristi in pa v Gaziru, ustanovljen od očetov družbe Jezusove. Učni jezik v teh zavodih je francoski. Obadva omenjena zavoda imata zmožne in izvedene učitelje. — Ljudskih učilnic je v Libanonu zelo malo. Ves nauk je le v pisanji, branji in veroznanstvu. V Ramaru je pet normalk za dečke; šesta je le za dekleta, ktero so ustanovile sestre tako zvanega sv. Jožefovega reda. Pravoverniki imajo le eno samo dobro vredjeno šolo v Suk-El-Garbu.

Protestantje imajo v teh krajih še najbolj šole. Njihova šola v Abey-u se sme z vsako drugo protestantovsko v Nemčiji ponašati.

Druzi niso imeli do sedaj prav nobene šole; še le pred kratkem ustanovil jim je Davud Paša učilnico v Abey-u, ki se po svojem začetniku imenuje „Daoudiáš“. — Muhametanci so v jutrovih deželah še vedno v naj večji nevednosti in temi. Bojè se luči, ter mislijo, da bi pred blaženimi žarki vse oblaževavne omike za večno vtonili.

Tu imaš, dragi slovenski učitelj, le poveršno podobo o izobraževanju prostega ljudstva v jutrovih deželah, kakor sem jo posnel po dunajski „Zukunfti“, ktera pravi, da se bolj natančna slika iz enake dežele, kot je Turčija, ne dá posneti.

Ivan T.

Stari in mladi Slovenec.

Stari Slovenec. Star sem, doživel sem menda tudi. Pred nekaj leti so me hotli nekteri povzdigniti še celo na vladarski prestol slovanski, pa sedaj je potihnilo vse. Vidim, da se mi